

DATOS IDENTIFICATIVOS

Producción artística: Imaxe II

Materia	Producción artística: Imaxe II			
Código	P01G010V01602			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS 12	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Bandera Vera, Antonio María			
Profesorado	Bandera Vera, Antonio María Heyvaert , Ann Perez-Jofre Santesmases, Ignacio Ruíz de Samaniego García, Alberto José Soler Baena, Ana María			
Correo-e	nonobandera@gmail.com			
Web				
Descripción xeral	A materia de Producción Artística: Imaxe 2 está deseñada para que conflúan nela contidos comúns de deseño gráfico e editorial, ilustración, fotografía e técnicas gráficas aplicadas á arte contemporánea. Tomando como fío condutor a obra de arte múltiple preténdese desenvolver un traballo artístico propio, ao redor dun proxecto gráfico seriado.			

Competencias

Código

B1	Capacidade de xestión da información.
C1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaaxe da arte
C7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaaxe creativa específica
C9	Coñecemento de métodos de producción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou producción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaaxe artística
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaaxe artística
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C31	Capacidade para xerar e xestionar a producción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de producción artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade

C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de producción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
O estudante será capaz de coñecer os métodos de producción e técnicas artísticas.	C7 C9 C12
O estudante será capaz de coñecer os procedementos e procesos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de obra reproducible.	C7 C9 C12
O estudante será capaz de coñecer os sistemas de reproducción da imaxe dixital e analóxica.	C9 C12 C14
O estudante será capaz de coñecer o vocabulario, código e conceptos inherentes aos campos do deseño, a edición, a ilustración e a imaxe múltiple.	C6 C7
O estudante será capaz de desenvolver propostas creativas con extensión.	C31 C32 C37
O alumno será capaz de abordar problemas creativos nun conxunto de obras artísticas.	C31 C37 C38
O estudante será capaz de comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de producción e creación.	C20 C22 C31 C32
O estudante será capaz de ver e analizar calquera imaxe.	B1 C1 C25
O estudante será capaz de aplicar con creatividade procesos de deseño, reproducción e edición gráficos.	C19 C20 C31 C32
O estudante será capaz de manexar métodos de producción específicos.	C31 C32
O estudante será capaz de manexar ferramentas e métodos propios na creación da imaxe dixital.	C42 C43
O estudante estará capacitado para experimentar coa imaxe	C42 C43
O estudante será capaz de integrar disciplinas distintas na producción e reproducción de imaxes.	C33 C42 C43
O estudante será capaz de aplicar de xeito creativo procesos de deseño, reproducción e edición gráficos.	C37 C42 C43

Contidos

Tema

CONTIDOS XERAIS	CONTIDO TEMÁTICO.
Dado o carácter multidisciplinar desta materia e a Características da arte múltiple contemporáneo: Multiplicación - variación - transversalidade que require, establecense varios bloques de trabajo.	Métodos relacionados coa elaboración de obra *reproducible: Imaxe analóxica e dixital; Técnicas gráficas tradicionais, experimentais, industriais, mixtas; Fotografía; Ilustración; Deseño gráfico.
Impartiranse contidos teórico-práticos relacionados e en continuo diálogo co proxecto final, ao redor dun proxecto de arte múltiple seriado.	Do gravado de ilustración ao proxecto seriado contemporáneo: o Libro de Artista, Foto Libro e/ou Cartafol editado .
	Ámbitos de difusión e consumo da obra múltiple hoxe: mercado, edición, centros de difusión, certames, feiras, internet
	CONTIDO DO PROXECTO.
	Arte múltiple: Proxecto gráfico seriado; Libro de Artista.
	Concepto / idea: narración, códigos visuais, función *comunicativa, colección, arquivo, o concepto libro...
	Formato: dimensións, relación do todo e os seus partes, obras independentes ou unidas, número de pezas...
	Estrutura: *fragmentación, *secuencialidad, ritmo, bucle, transversalidade...
	Procesos: Técnicas de reproducción, técnicas gráficas tradicionais (*xilografía, *calcografía, *serigrafía, técnicas *aditivas...), procesos dixitais, fotografía...
	Materiais: papeis, outros soportes.
	Presentación: cartafol, caixa, libro (portada, tapa, cubertas, solapas, contraportada, gardas...), créditos, ficha técnica.
	Investigación paralela. Procura de referentes. Lectura de textos.
	Presentación do proxecto.
*I. GRAVADO E *ESTAMPACIÓN	<ul style="list-style-type: none"> *I.1. PROXECTO E MEDIO. Elección do proceso técnico más adecuado á idea de *pre-proxecto. Combinación de procesos. Experimentación. Matriz evolutiva. Ferro perdido. Recursos de *estampación (viscosidade de tintas, cores, rodetes, *collage...). Relacións de permeabilidade entre procesos tradicionais e dixitais. *I.2. GRÁFICA E *SERIACIÓN. Repetición / transformación. Da estampa á páxina. *I.3. SOPORTE. Papeis, teas, outros. *I.4. PRESENTACIÓN. Cartafoles, Libro manual ou dixital.
*II. DESEÑO *GÁFICO / EDITORIAL. *MAQUETACIÓN	<ul style="list-style-type: none"> *II.1. A TIPOGRAFÍA: tipos, estilos, tamaños *II.2. *MAQUETACIÓN BÁSICA: Composición na páxina: organización, xerarquía visual, *codificación, relacións entre texto e imaxe. *II.3. A *RETÍCULA. Partes dunha *retícula, definición da *retícula, marxes. *II.4. PARTES DUN LIBRO. A páxina, a dobre páxina e o todo. *II.5. ENCADERNACIÓN. Tipoloxía da encadernación.
*III. DEBUXO E ILUSTRAÇÃO	<ul style="list-style-type: none"> *III.1. O DEBUXO COMO MEDIO TRANSVERSAL A TODAS AS DISCIPLINAS. *III.2. GRAVADO E ILUSTRAIÓN. *III.3. CADERNOS DE CAMPO. *III.4. *FANZINE E CÓMIC.
*IV. FOTOGRAFÍA	<ul style="list-style-type: none"> *IV.1. CONCEPTOS, CREATIVIDADE E MODOS DE EXPRESIÓN NA FOTOGRAFÍA. *IV.2. A IMAXE ANALÓXICA E DIXITAL. Recursos de manipulación e transformación. *IV.3. *INPUT DA IMAXE DIXITAL. *Escaneado. Resolucións de entrada en relación cos formatos e dimensións finais. *IV.4. PRODUCIÓN. Impresoras dixitais e soportes adecuados.
*V. *INTERDISCIPLINARIEDAD	<ul style="list-style-type: none"> *V.1. COMBINACIÓN DE PROCESOS. MESTIZAJE: Xustificación. Adecuación entre concepto e medio. *V.2. *DESDIBUJAMIENTO DAS DISCIPLINAS: Arte / Comunicación. Deseño / Arte. Imaxe dixital / Imaxe tradicional. O Libro de Artista como proxecto mixto. *V.3. PRODUCIÓN. Relación entre idea e soporte.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	42	72
Proxectos	45	135	180
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminarios	6	0	6
Saídas de estudio/prácticas de campo	5	0	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	4	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descripción
Sesión maxistral	<p>Clase maxistral con apoio multimedia.</p> <p>*Concatenación da teoría coa práctica: temas teóricos e exercicios prácticos. Lección maxistral, exposición de contidos e demostracións prácticas por parte do profesor. Recursos de visualización de imaxes e procesos. Observación directa de traballos realizados por alumnos de cursos precedentes. Análise de imaxes reproducidas tanto en libros ou revistas como en diferentes medios audiovisuais.</p>
Proxectos	<p>O estudiante, de maneira individual ou en grupo, traballará no desenvolvemento dun proxecto e presentará o resultado do seu traballo ante o profesor e un grupo de estudiantes.</p> <p>Desenvolvemento do proxecto: Definición; Concreción do marco conceptual do proxecto en formato de Libro de Artista ou Cartafol editado; Revisión e Cualificación do *pre-proxecto que se vai a desenvolver; Bosquexos, esquemas, secuencia, presentación de estrutura, partes do libro e *retícula; Exposición dos traballos teóricos e prácticos de clase; Aprobación e posta en acción do proxecto; Producción e elaboración física; Elaboración de memoria final; Presentación do proxecto.</p>
Prácticas de laboratorio	<p>Os estudiantes traballarán individualmente ou en grupo baixo supervisión do profesor.</p> <p>Exercicios prácticos de aprendizaxe de *subtemas. *Tutorías e correccións.</p> <p>Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc.</p> <p>Consideración de ritmo e metodoloxía de traballo persoal.</p> <p>Orientación crítica do traballo que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.</p>
Seminarios	<p>Curso de curta duración cunha forte carga práctica a cargo dun profesor ou un especialista invitado *ad-*hoc. Toma de contacto con profesionais do ámbito artístico, convidados nacionais ou estranxeiros para ver en que e como se está traballando dunha maneira práctica no campo das creacións de obra múltiple editorial. Charlas-coloquio, entrevistas a artistas, conferencias, seminarios, etc.</p>
Saídas de estudio/prácticas de campo	<p>Visitas a exposicións, museos, institucións, empresas, etc.</p> <p>Visitas a outros centros de ensino ou laborais (imprentas industriais).</p> <p>Organización de actividades en colaboración con outras institucións, por exemplo, exposicións, avaliación dalgún exercicio por parte dun museo, ou entendidos na materia, críticos, *galeristas, deseñadores, etc.</p>
Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Proxectos	<p>*Tutorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos e teóricos. Elección progresiva: ofrecer ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración de ritmo e metodoloxía de traballo persoal. Orientación crítica do traballo que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.</p>
Seminarios	<p>*Tutorías, seguimento e análise dos seminarios propostos. Adaptación dos contidos impartidos nos seminarios propostos ao proxecto persoal de cada alumno. Consideración do ritmo persoal de traballo e metodoloxía empregada por cada alumno.</p>
Saídas de estudio/prácticas de campo	<p>*Tutorías, seguimento e correccións sobre aqueles resultados obtidos nas saídas de estudio e prácticas de campo propostas. Posta en común e análise de conclusiones. Orientación crítica do proxecto que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.</p>
Prácticas de laboratorio	<p>*Tutorías, seguimento e correccións de prácticas de taller. *Tutorías e correccións individualizadas e/ou en grupo dos exercicios expostos. Ofrecer ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo para o seu Proxecto Final en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración do ritmo persoal de traballo e metodoloxía empregada polo alumno. Orientación crítica e razoada do Proxecto Final que se estea realizando respectando o desenvolvemento creativo persoal.</p>
Probas	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>*Tutorías, seguimento e correccións de problemas e exercicios de taller. *Tutorías, seguimento e correccións de problemas de índole conceptual. Consideración de formulacións persoais na resolución de exercicios. Consideración do ritmo de traballo persoal e metodoloxía empregada polo alumno. Orientación crítica dos exercicios realizados polos alumnos.</p>
Avaliación	

Descripción		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Sesión maxistral	Asistencia a clase. *Interiorización de coñecementos básicos da materia aplicados ao proxecto final.	11	B1 C20 C22 C31 C32
Proxectos	O sistema de avaliación será continuo e rexerase en base aos seguintes criterios:	75	C1 C6 C7 C9 C12 C14 C19 C20 C22 C25 C31 C32 C33 C37 C38 C42 C43
	CRITERIOS XERAIS DE AVALIACIÓN		
	O interese artístico dos exercicios e do proxecto final.		C12
	Cumprimento dos obxectivos propostos e capacidade de culminación do traballo.		C14
	Evolución e progresión no proceso de aprendizaxe.		C19
	A calidade, orixinalidade, creatividade e o grao de desenvolvemento das entregas e do proxecto final.		C20
	A capacidade investigadora do alumno.		C22
	A capacidade de experimentación do alumno.		C25
	A metodoloxía, planificación e coherencia do traballo ao longo do curso.		C31
	O traballo de reflexión e estudo previo ao proceso de elaboración de cada proxecto.		C32
	A ampliación dos coñecementos impartidos en clase.		C33
	Capacidade de análise e de *interrelación entre os diferentes contidos da materia en relación á confluencia no proxecto global final.		C37
	Asistencia a clase: actitude positiva e activa nos talleres.		C38
	Participación na dinámica de clase (limpeza e bo uso de materiais colectivos, etc.).		C42
	Comprensión e utilización correcta dos medios técnicos e a adecuación á linguaxe persoal do procedemento que se utilice, é dicir, que a concepción da imaxe ou exercicio leve a cabo desde unha comprensión en profundidade das posibilidades expresivas propias do procedemento que se empregue.		C43
	CRITERIOS ESPECÍFICOS DE AVALIACIÓN.		
	EXERCICIOS PRÁCTICOS PARCIAIS:		
	1. Gráfica. A adecuación da técnica á imaxe e ao proxecto global seriado. Valorarase a complexidade técnica da *estampación e a correcta utilización dos procesos técnicos (axustes de rexistros, *superposiciones de tintas, axuste da fluidez-viscosidade das tintas, presentación adecuada, limpeza, etc.).		
	2. Ilustración. Peso conceptual das ilustracións realizadas, correcta elección da técnica e dos medios empregados. Execución, desenvolvemento do proceso de ilustración (esbozos a producción final) e adecuada presentación.		
	3. Deseño: Fases do proxecto (idea, aplicación/materialización da idea, aplicación informática, producción a escala, producción final). Uso correcto da tipografía, da *retícula. Comprensión e correcta distribución e uso das partes de documento editado. *Legibilidade aplicada ao proxecto creativo.		
	4. Fotografía. Uso correcto e creativo de imaxes fotográficas. Resolucóns e *pixelado.		
	PROXECTO PERSOAL FINAL: proxecto gráfico seriado ou libro de artista.		
	1. Formalización do proxecto. Idea e proceso.		
	2. Progresión e ampliación dos coñecementos impartidos en clase.		
	3. Capacidade de análise e investigación no tema elixido.		
	4. Orixinalidade e creatividade na formulación do tema.		
	5. O aspecto e a presentación: selección de imaxes, textos, materiais (papeis), cor, composición lineal e transversal, individual e global, secuenciación, etc.		
	6. A presentación.		

Prácticas de laboratorio	A avaliação será continua, polo que se realizará un seguimento individualizado do alumnado, así como da súa progresión. A asistencia a clase é moi importante, xa que se efectuará unha observación constante do proceso de traballo no taller. O alumno terá que entregar unha serie de exercicios e traballos de aula relacionados co temario da materia. Estes traballos serán revisados ao finalizar os exercicios correspondentes de cada unidade temática, considerando a comprensión, asimilación e aplicación da proposta de traballo, xunto co grao de complexidade, creatividade, experimentación e evolución. O diálogo alumno-profesor e unha dinámica interactiva do colectivo da clase facilitará unha mellor valoración de todos os aspectos sinalados.	10	C1 C19 C20 C22 C25 C31 C32 C33 C37 C38 C42 C43
Seminarios	Asistencia aos seminarios propostos, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5	C1 C6 C7 C9 C12 C14 C25
Saídas de estudo/prácticas de campo	Asistencia ás saídas de estudio e prácticas de campo, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5	C1 C6 C7 C9 C12 C14 C25

Outros comentarios sobre a Avaliación

Exame - Convocatoria Ordinaria:

Mércores 24 de maio 2017 ás 11:00 h.

Entrega do proxecto final e de todos os exercicios propostos durante o curso que non fosen cualificados.

O profesorado resérvase o dereito de realizar probas puntuais teóricas ou prácticas de modo individual daqueles contidos da materia que considere que deba mellorar cada alumno.

Convocatoria Fin de Carreira: **28 Outubro 2016 ás 10:00h**

Exame de Xullo:

Mércores 10 de Xullo 2017 ás 10:00h.

Entrega do proxecto final e de todos os exercicios propostos durante o curso que non fesen cualificados.

Bibliografía. Fontes de información

- Barthes, Roland, **La cámara lúcida. Nota sobre la fotografía**, Ediciones Paidós,
 Blackwell, Lewis, **Tipografía del siglo XX**, Gustavo Gili, 3º Edición,
 Crimp, Douglas, "La actividad fotográfica de la posmodernidad", en **Efecto real. Debates posmodernos sobre fotografía**, Editorial Gustavo Gili,
 Eco, Umberto, **La estrategia de la ilusión**, Ed. Lumen,
 Jardí, Enric, **Veintidós consejos sobre tipografía**, Actar,
 Luid, Philip, **Tipografía básica**, Ed. Campgràfic,
 Moeglin-Delcroix, Anne, **Esthétique du livre d'artiste : 1960-1980**, Ed. Bibliothèque nationale de France,
 Poynor, Rick, **No más normas, Diseño Gráfico y posmoderno**, Ed. Gustavo Gili,
 Samara, Timothy, **Diseñar con y sin retícula**, Gustavo Gili, 3º Edición,
 Zeegen, Lawrence / Crush, **Principios de ilustración.**, Gustavo Gili, 3º Edición,
 CHAMBERLAIN, W., **Aguafuerte y grabado**, H. Blume,
 D'ARCY HUGHES, Ann, VERNON-MORRIS, Hebe, **La impresión como arte: técnicas tradicionales y contemporáneas**, Ed. Blume,
 GRABAWZKI, Beth; FICK, Bill, **El grabado y la impresión. Guía completa de técnicas, materiales y procesos**, Ed. Blume,
 NOYCE, Richard, **Printmaking at the edge / Critical mass**, A&C Black,
 RAMOS GUADIX, J.C, **Técnicas aditivas en el grabado contemporáneo**, Universidad de Granada,
 AAVV, Comisario: Michael Tarantino, **Repetición/Transformación**, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía,
 AAVV, **On minded prints, on prints minded.**, Grupo dx5, Universidad de Vigo,
 AAVV, **The Print Factory I**, Ed. Grupo dx5. Universidad de Vigo,
 AAVV, **The Print Factory II, El espacio del libro**, Ed. Grupo dx5. Universidad de Vigo,
 AAVV, **De la huella a lo numérico.**, Ed. Grupo dx5, Universidad de Vigo □ Princeps, ESSI, Angoulême,
 AAVV. (Vela, A., Vilà, A., Agustí, E., □); **Libros de artista/Ediciones especiales/ Revistas Objetales/ Proyectos Editoriales. Volumen: IMPASSE Número: 10**, Ed. Centro de Arte La Panera,
 Comisario: - DIDI-HUBERMAN, Georges, **ATLAS. ¿Cómo llevar el mundo a cuestas?**, Tf Editores / Museo Reina Sofía,

---

Recomendacións**Materias que continúan o temario**

Proxectos de deseño/P01G010V01905

Proxectos fotográficos/P01G010V01907

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas gráficas/P01G010V01305

Outros comentarios**HORARIO DE TUTORÍAS**

Para unha mellor planificación dos contidos das *tutorías, o alumno indicará con antelación ao profesor os contidos e problemas a resolver nestas.

ANNE HEYVAERT

Xoves: 17:30 - 21:30 (taller de gráfica)

Mércores: 17:30 - 19:30 (taller de gráfica)

ANA SOLER

Xoves: 9:30 - 10:30 e de 13:30 a 14:30 (taller de gráfica)

Venres: 9:30 - 10:30 e de 13:30 a 14:30 e de 16:30 a 18:30 (taller de gráfica)

IGNACIO PÉREZ-JOFRE

Xoves: 18:30 - 21:30 (taller de gráfica)

Venres: 12:30 - 15:30 (taller de gráfica)

NONO BANDEIRA

Luns: 9:30 a 12:30 (despacho ESDEMGA)

Martes: 9:30 a 12:30 (despacho ESDEMGA)